

Případová práce - Lucie

Lucie, 37 let má 16 letého syna

Lucie přichází do komunity po letité drogové kariéře. O syna se stará jeho vlastní otec, který jej má v péči dlouhodobě od jeho osmi let.

Lucie vyrůstala v rodině mezi třemi dětmi jako prostřední dítě. Rodina byla harmonická do doby, kdy klientce bylo deset let. Tehdy utonul nejmladší ze tří sourozenců během společné rodinné návštěvy koupaliště. Od té doby mezi rodiči vznikali časté konflikty, klientčina matka začala nadměrně užívat alkohol, otec se později málo zdržoval v domácnosti.

Když bylo klientce kolem třinácti let, její starší bratr jí začal sexuálně zneužívat, a to trvalo cca dva roky do doby, než odešel na střední školu do jiného města. Sexuální zneužívání opakovaně zažila klientka i v následujících letech od svého otce.

V osmnácti letech se Lucie vdala a odešla se svým mužem do jiného města. Sama popisuje, že chtěla odejít od své původní rodiny. V manželství byla Lucie ale fyzicky napadána velmi surovým způsobem. Přesto se s manželem po dvouletém manželství rozhodli počít dítě, což se i podařilo, a následně se narodil syn.

Klientka byla po porodu nervově velmi nestabilní, synovi opakovaně fyzicky ublížila, a z toho důvodu jí byl odebrán z péče. V přímé souvislosti s tím, od Lucie odešel i manžel, který měl syna v péči do jeho tří let, než byl syn zase vrácen k matce.

To ale trvalo jen do doby, kdy syn začal chodit do druhé třídy základní školy. Klientka nebyla schopná se o syna postarat, byla citově velmi nestabilní, začala užívat návykové látky, syna nechávala často samotného doma přes noc, nezajímala se o něho. Z těchto důvodů se syn opět dostal do péče svého otce.

Lucie nastoupila do komunity pro drogově závislé klienty. Jejím hlavním problémem je vyrovnat se s násilím, které na ní bylo během jejího života pácháno, a naučit se vycházet s lidmi kolem sebe. Dále je pro ni důležité vyrovnat se s násilím, které páchá sama na sobě. Lucie se opakovaně před nástupem do léčby sebepoškozovala řezáním a poruchou příjmu potravy. Měla tendence dělat všechny věci po svém.

Intervence TK:

- Terapeuti klientce dají jasná pravidla, která jsou stejná pro všechny, a klientka se do nich musí vejít, aby mohla setrvat v léčbě.

Lucie je hned zpočátku léčby velmi aktivní, a pomáhá všude, kde je to potřeba. Snaží se hodně zalíbit ostatním klientům, a najít si tak ve skupině své místo. Snaží se dělat i práce, které jí jakožto nové klientce vůbec nepřísluší.

Intervence TK:

- Terapeuti klientku brzdí v jejích aktivitách, připomínají jí, že začátek léčby je určen k rozkoukání se v komunitě, a v ujasnění si své motivace.

U klientky se během prvního měsíce v léčbě začali projevovat potíže s příjmem potravy. Lucie se opakovaně přejídá a po každém jídle chodí zvracet. Zvracení však často zapírá, ale jiné dívky ze skupiny se shodují na tom, že si klientčina zvracení nelze nevyšimnout.

Intervence TK:

- S klientkou na skupinách otevřeně terapeutický tým hovoří o jejím zvracení, a následném zapírání. Snaží se společně rozklíčovat, v jakých chvílích klientka zvrací a proč.
- Tým na klientku tlačí, aby byla více otevřená a sdílná.

Lucie se i přes opakované výzvy a upozornění stále častěji uchyluje ke zvracení. Se skupinou o tom již nechce mluvit. Opakovaně si nakládá nadměrné porce jídla. Lucie se začala stahovat ze skupiny více do samoty, na společném programu se s klienty nebaví a chová se uraženě, když si jí klienti nevyšimají.

Intervence TK:

- Pracovníci komunity se opakovaně vrací ke klientčinu zvracení a následnému zapírání.
- Dostává jako podmínku v setrvání v léčbě nezvracet, případně o zvracení hovořit na skupinách.
- Dochází k opatření, že klientce každé jídlo bude dávat na talíř klient ve funkci zdravotního rady, aby dohlédl na to, že porce budou přiměřené.

Klientka dále pokračovala do tzv. druhé fáze v léčbě, a po pár dalších skupinách o jejím zvracení se toto téma pomalu začalo opouštět. Klientka si přišla na to, že je to její mechanismus, jak se vyrovnat se zátěžovými situacemi, a začala o těchto situacích více mluvit, díky čemuž její zvracení pomalu vymizelo.

Lucie měla však pár dalších větších porušení pravidel. Vždycky se jednalo o nějaké lhaní či podvádění.

Intervence TK:

- Tým klientku konfrontuje s jejím chováním, snaží se všechny její prohřešky obrátit k ní a zjistit co tím sleduje, co potřebuje.
- Klientka je opakovaně upozorňována na to, že se může jednat o způsob, jak na sebe upozornit.

Během léčby Lucie zažila skupiny na témata sexuálního zneužívání i fyzického týrání. Tyto skupiny byly pro Lucii vždy náročné. Zpočátku léčby se snažila tvářit, že se jí tato témata nedotýkají, ale nakonec o tom se skupinou mluvila. Část podobných tematických skupin proplakala.

Intervence TK:

- Klientka dostala velkou podporu od terapeutického týmu i od skupiny.
- Byla povzbuzena k tomu, aby o svém prožitku hovořila na tematické nebo analytické skupině.

Lucii během nadcházejícího rodinného víkendu přijela do terapeutické komunity matka a klientčin syn, se kterými má složitý vztah. Lucie matku před léčbou hodně využívala, chodila si pro peníze, půl roku u matky i bydlela. Poté jí matka z bytu vyhodila a peníze přestala dávat. Komunikaci znovu spolu navázaly až v léčbě. Na matce je viditelný odstup a nedůvěra. Na klientce naopak velký zájem o matčinu důvěru. K synovi je opatrnější, je si vědoma toho, že o něho velkou část jeho života nepečovala, a když ano, nebyla zrovna nejlepší matkou.

Intervence TK:

- Terapeutický tým a skupina dávají klientce jasně najevo, ať jen nemluví o tom, jak se chce zlepšit, ale ať tak skutečně koná, a to nejen v souvislosti s jejím vztahem s matkou a synem, ale i ve vztazích s ostatními členy skupiny.

Před přechodem do třetí fáze už je Lucie i pro skupinu příjemným společníkem. Navázala vztahy nejen s matkou a synem, ale i se svými sourozenci. Se synem se pravidelně setkává na výjezdech z komunity. Ve skupině na sebe nijak výrazně nestrhává pozornost. Našla si k sobě i blízké lidi mezi ostatními klienty.

Ve třetí fázi si klientka musí najít práci a naučit se pracovním návykům v nechráněném prostředí. Tématu dlouhodobého sexuálního zneužívání se chce věnovat i po léčbě v individuální terapii.